

1. Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Ektefelle og registrert partner. Samboer og andre medlemmer av den faste husstand som har felles adresse med forsikringstaker i Folkeregisteret. Bokollektiv og lignende regnes ikke som en husstand.
- Barn som tilhører forsikringstakers husstand.
- Barn som bor borte på grunn av utdanning eller førstegangstjeneste, og ikke har meldt adresseendring til Folkeregisteret.
- Egne barn som ikke bor hos forsikringstaker, omfattes av forsikringen inntil fylte 20 år.
- Ved eierskifte gjelder forsikringen inntil ny eier har avtalt forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1 På avtalt forsikringssted

Se forsikringsbeviset.

2.2 Forsikringen gjelder i Norden

- For ting som midlertidig, inntil 3 år, befinner seg utenfor forsikringsstedet.
- På nytt bosted etter flytting. Flytting skal snarest meldes selskapet.

2.3 Spesielle gyldighetsområder

- Ansvarsforsikringen gjelder i Norden.
- Rettshjelpforsikringen gjelder i Norden.
- Yrkesskadeforsikringen gjelder der lov om yrkesskadeforsikring bestemmer.
- Naturskader og skader ved vind svakere enn storm som inntreffer i Norge.

3. Hva forsikringen omfatter

3.1 Innbo og løsøre

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Innbo og løsøre i hjemmet inntil avtalt forsikringssum, se forsikringsbeviset. • Smykker og gull erstattes med inntil 300 000* kroner. • Annet edelt metall erstattes med inntil 300 000* kroner. • Enkeltgjenstander og samlinger erstattes med inntil 300 000* kroner. <p>* Økt forsikringssum kan avtales for gjenstander med høyere verdi ved at totalverdien på gjenstandene oppgis, se forsikringsbeviset.</p> <p>Med samlinger menes for eksempel frimerker, mynter og andre samleobjekter, men ikke gjenstander som er i bruk for sitt opprinnelige formål.</p> <p>Innenfor forsikringssummen omfattes også løsøre som eies av andre, og som sikrede ved lov eller skriftlig avtale har overtatt risikoen for eller har plikt til å forsikre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gjenstander som er innført i strid med gjeldende toll-/avgiftsregler

3.1.1 I tillegg omfattes

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Penger og verdipapirer med inntil 15 000 kroner. • Kano, kajakk og seilbrett. • Hobbyveksthus med inntil 30 000 kroner. • Gressklipper, snø- og jordfreser og lignende som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t. • Små elektriske kjøretøy som ikke kan kjøres fortere enn 20 km/t og vekt inntil 70 kg inkludert batterier. • Løst tilbehør og løse deler til privat motorkjøretøy oppbevart i bygning/container med inntil 15 000 kroner. • Løst tilbehør og løse deler til fritidsbåt oppbevart i bygning/container med inntil 15 000 kroner.	<ul style="list-style-type: none"> • Motorkjøretøy med fastmontert tilbehør. • Dekk og felger til motorkjøretøy. • Yrkessløsøre og varer gjelder ikke for selvstendig næringsdrivende med fast virksomhet utenfor bostedet.

Fremtind

- Bil-, vare-, båttilhenger til person- og varebil med inntil 15 000.
- Yrkesløsøre og varer oppbevart på forsikringsstedet med inntil 50 000 kroner, samt yrkesløsøre på sikrede arbeidsplass med inntil
  - 25 000 kroner i bygning/container, eller
  - 5 000 kroner i låsbart garderobeskap.

3.1.2 Tillegg for leid/sameiet leilighet(bolig) og borettslag

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Varmepumper (luft-luft) og fastmontert kjøleaggregat. • Bygningsmessig tilleggsinnredning med inntil 100 000 kroner bekostet av sikrede når<ul style="list-style-type: none"> ◦ innredningen ikke lenger kan utnyttes fordi leieforholdet opphører som følge av skade, eller ◦ innredningen ikke blir reparert som en del av bygningsskaden • Skade som alene rammer integrerte hvitevarer. • Skade på rom i forbindelse ved tyveri og hærverk i henhold til punkt 4.6.1 med inntil 20 000 kroner. • Skade på bygningsglass og sanitærporselen ved annen skade i henhold til i henhold til punkt 4.3.	

3.2 Merutgifter og tap som følge av erstatningsmessig skade

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet når dette er ubeboelig som følge av<ul style="list-style-type: none"> ◦ erstatningsmessig skade på bygning, begrenset til normal reparasjonstid ◦ evakuering pålagt av offentlig myndighet. Erstatningen er begrenset inntil 100 000 kroner. • Nødvendige flyttings- og lagringsutgifter. • Utgifter til rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse rester. • Nødvendige utgifter til rekonstruksjon av notater, tegninger, fotografier, data og dataprogrammer med til sammen inntil 25 000 kroner. Rekonstruksjonen og utgiftene til dette skal dokumenteres. • Tap av gass og vann/annen væske ved brudd, og lekkasje med inntil 15 000 kroner.	<ul style="list-style-type: none"> • Utgifter til reise og opphold i forbindelse med rekonstruksjon erstattes ikke.

3.3 Ansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Forsikringen omfatter privatansvar. Se nærmere bestemmelser i vilkår FFE-002.001 Ansvar og Rettshjelp.	

3.4 Rettshjelp

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Forsikringen omfatter rettshjelp. Se nærmere bestemmelser i vilkår FFE-002.001 Ansvar og Rettshjelp.	

3.5 Yrkeskadeforsikring

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Forsikringen omfatter yrkeskadeforsikring. Se nærmere bestemmelser i punkt 7	

3.6 Naturskade

Omfattes	Omfattes ikke
<p>Forsikringen omfatter naturskade. Se nærmere bestemmelser i eget vilkår.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utover dette erstattes naturskade som rammer antenner og markiser alene når de er ferdig montert og fastskrudd/boltet fast til bygning eller fundament på bakken.	

Fremtind

4. Hvilke skader som erstattes

Selskapet erstatter tilfeldige og plutselige skader som framgår under, og utgifter som følge av slike skader.

- Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

4.1 Brann

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Brann. • Lynnedslag og annet elektrisk fenomen. • Eksplosjon. • Nedsoting.	<ul style="list-style-type: none"> • Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann. • Heksesot/kjemisk sverting.

4.2 Vann og annen væske

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Utstrømming av vann eller annen væske ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse fra<ul style="list-style-type: none"> ◦ bygningens rørledning med tilknyttet utstyr ◦ akvarium • Vann som trenger inn gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet og i en slik mengde at det blir stående vann over gulvet.	<ul style="list-style-type: none"> • Skade ved vanlig bruk, søl eller kondens. • Skade ved sopp eller råte.

4.3 Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen i leid/sameid bolig eller borettslagsleilighet. • Skade på platetopp for komfyr for innbygging i leid/sameid bolig eller borettslagsleilighet.	<ul style="list-style-type: none"> • Skade som består av riper og avskallinger, uansett årsak. • Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett uansett årsak/punktering.

4.4 Vindskade svakere enn storm

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Skade som direkte skyldes vind svakere enn storm.	<ul style="list-style-type: none"> • Hobbyveksthus, hageanlegg, antenner, skilt, markiser og lignende.

4.5 Snøtyngde og takras

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Skade som skyldes snøtyngde, snøpress eller ras fra tak.	

4.6 Tyveri og hærværk

4.6.1 Tyveri og hærværk fra bygning på sikredes bosted

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Tyveri fra bygning samt hærværk ved tyveri eller ved ulovlig inntrengning i bygning. • Tyveri fra bod med adgang fra felles kjeller, loft eller garasje er erstatningen begrenset til 50 000 kroner.	

4.6.2 Tyveri utenfor sikredes bosted

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Annen bebodd bolig utenfor forsikringsstedet • Tyveri fra øvrige bygninger og container er erstatning begrenset til 50 000 kroner. Begrensingen gjelder ikke lagring i forbindelse med flytting til ny bolig.	<ul style="list-style-type: none"> • Sykkel, se punkt 4.6.4

4.6.3 Tyveri fra privatboligs uteareal

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Tyveri, samt hærværk ved tyveri fra privatboligs uteareal på forsikringsstedet som ikke er fellesareal, erstattes med inntil 15 000 kroner.	<ul style="list-style-type: none"> • Tyveri av penger og verdipapirer.

4.6.4 Tyveri av barnevogn og sykkel

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Tyveri av barnevogn. • Tyveri av sykkel og sykkelhenger erstattes med inntil 15 000 kroner.	

Fremtind

4.6.5 Tyveri av personlige eiendeler på sikredes arbeidsplass

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Tyveri av personlige eiendeler fra oppbevaringsenhet erstattes med inntil 15 000 kroner. Tyveri av yrkesløsøre og varer fra container og låsbart garderobeskap, se punkt 3.1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder ikke for fritidsbolig. Tyveri av penger og verdipapirer.

4.7 Ran og overfall

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Skade ved ran og overfall erstattes. Napping av eller napping fra veske som sikrede bærer på seg erstattes med inntil 15 000 kroner.	

4.8 Matvarer i fryser/kjøleskap

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Skade på matvarer som følge av utilsiktet temperaturendring. Erstatningen er begrenset til 15 000 kroner. Skade på fryser/kjøleskap som følge av erstatningsmessig skade på matvarer. <p>Skaden må straks meldes til selskapet og skadde matvarer skal oppbevares for besiktigelse.</p>	

4.9 Skade om bord på luftfartøy, fartøy eller installasjon til havs

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> For sikrede som har fartøyet eller installasjonen som arbeidsplass, erstattes skade på personlige eiendeler ved forlis, havari og ved tyveri, med inntil 30 000 kroner.	<ul style="list-style-type: none"> Gjelder ikke for fritidsbolig. Det gjøres fradrag for beløp som sikrede har krav på fra arbeidsgiver ifølge lov eller overenskomst.

5. Erstatningsberegning

5.1 Oppgjørsmåter

Skaden kan erstattes på følgende måte:

- reparasjon
- gjenanskaffelse av tilsvarende, eller vesentlige tilsvarende, gjenstand
- kontantoppgjør

Erstatningen kan ikke overstige det selskapet må betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Selskapet kan avgjøre hvilken oppgjørsmåte, reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Dersom det ikke kan dokumenteres med faktura at arbeidspenger er betalt, erstattes arbeidspenger med 75 prosent i forhold til normalpriser. Det beregnes ikke merverdiavgift av arbeidspenger ved kontantoppgjør.

5.2 Hvordan erstatningen blir beregnet

Skaden fastsettes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme, eller vesentlig samme, stand som umiddelbart før skaden inntraff, ut i fra prisene på skadedagen. Gjenanskaffelseprisen kan ikke settes høyere enn det selskapet må betale for gjenstanden. Verdien av gjenstanden etter skade trekkes fra.

Der det er angitt summe i forsikringsbevis eller vilkår, erstattes skaden inntil de angitte summe.

5.3 Erstatningsregler for innbo

Frdrag i reparasjons- og gjenanskaffelseprisen vurderes på grunn av alder, slitasje, sannsynlig brukstid og nedsatt anvendelighet (verdiforringelse). Er verdiforringelsen mindre enn 1/3 av gjenanskaffelseprisen, gjøres det likevel ikke frdrag.

Gjenstander eieren har overtatt brukt, enten ved arv, gave eller kjøp, erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

Innbo og løsøre som har nedsatt anvendelighet eller som ikke er i bruk erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

5.3.1 Spesielle fradragsregler

Gjenstander:	Frdragfrie år:	Frdrag per påbegynt år, maks 80 %:
Hvite-/brunevarer og andre elektriske maskiner/apparater	5	10 %
Mobiltelefon	1	20 %
Elektronisk utstyr med tilbehør	1	10 %
Sykkel	5	20 %

5.3.2. Smykker og edelt metall

Smykker og andre gjenstander av edelt metall, erstattes med gjenanskaffelsespris.

5.3.3 Samleinteresse

Gjenstander med samleinteresse, som antikviteter, kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger og lignende, etter sin omsetningsverdi som brukt.

5.4 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlaget og verdier, og beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Reglene om skjønn i Generelle vilkår legges til grunn.

5.5 Gjenstander som kommer til rette

Kommer gjenstander til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe gjenstanden tilbake fra selskapet. Erstatningen må i så fall tilbakebetales til selskapet.

6. Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller vilkårene.
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen fratrekkes.
- Har sikrede flere forsikrede ting som er berørt ved en og samme hendelse i selskapet, trekkes kun den høyeste egenandelen.
- Når det gjøres fradrag for verdiforringelse i henhold til punkt 5 og dette fradraget overstiger den avtalte egenandel, trekkes kun den del som overstiger egenandelen. Utgjør fradraget mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.
- Dersom skaden berøres av flere egenandelsbestemmelser, trekkes kun den høyeste egenandelen.

6.1 Ved montert skadeforebyggende tiltak

Dersom FG*-godkjent sikkerhetstiltak er montert og i drift på skadetidspunktet, reduseres avtalt egenandel med inntil 3 000 kroner for

- tyverialarm ved tyveriskader
- brannalarm ved brannskader
- gjennomført el-kontroll, NEK-405-2 ved brannskader
- vannalarm/automatisk vannstopper på hovedinntaket ved innvendige rørskader
- skade som alene rammer sikkerhetsutstyret som framgår over

* FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd

6.2 Spesielle egenandeler

Gjenstand/dekning:	Sum:
Sykkel	4 000
Tyveri av sykkel registrert i FG-godkjent sykkelregister	2 000
Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen	2 000
Ansvar	4 000
Retts hjelp	4 000 pluss 20 % av overskytende utgifter
Juridisk bistand ved ID-tyveri	4 000 pluss 20 % av overskytende utgifter
Naturskade	Egenandel fastsatt i henhold til lov om naturskadeforsikring, for tiden 8 000

7. Yrkesskade

Dersom sikrede i egenskap av privatperson betraktes som arbeidsgiver i henhold til lov om yrkesskadeforsikring 16. juni 1989 nr. 65, § 2a, står selskapet ansvarlig overfor den skadelidte som er å betrakte som arbeidstaker, i henhold til samme lov.

Yrkesskadeforsikringsloven gjelder ikke for

- ulønnet arbeid eller verv som utføres for privatpersoner eller for private organisasjoner, foreninger med videre
- enkeltstående arbeidsoppdrag som utføres for privatpersoner
- arbeid som utføres for privatpersoner når gjennomsnittlig arbeidstid utgjør mindre enn 10 timer per uke

For yrkesskadeforsikring er det ingen sumbegrensning eller egenandel. Erstatningen beregnes etter gjeldende forskrifter om standardisert erstatning etter lov av 16. juni 1989 nr. 65 om yrkesskadeforsikring.

Ansvar

Vilkårs id: FFE-002.001-004 av 01.08. 2020

Det framgår av forsikringsbeviset hvilken forsikring denne ansvarsforsikringen er avtalt for.

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder de personer som fremgår av vilkårene PRE-450.100, PRE-450.200, PBK-210.100 og PBK-200.100 for henholdsvis reise, innbo og bygningsforsikring.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder det sted som fremgår av vilkårene PRE-450.100, PRE-450.200, PBK-210.100 og PBK-200.100 for henholdsvis reise, innbo og bygningsforsikring.

3. Ansvar

3.1 Rettslig erstatningsansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Sikredes rettslige erstatningsansvar for skade Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til summen som fremgår av forsikringsbeviset og den gjelder for hvert skadetilfelle.	<ul style="list-style-type: none"> Ansvar som bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti. Ansvar for skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede selv eller noen annen på sikredes vegne tar hånd om for leie, lån, bruk og oppbevaring. Ansvar for oppreisning etter skadeserstatningsloven, jf. §§ 3-5 og 3-6, bøter og lignende. Ansvar overfor medlemmer av den sikredes familie, herunder ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre/ svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn/barnebarn/samboers barn og disse personers ektefeller/samboere. Ansvar overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap eller overfor en virksomhet som disponeres av sikrede, eller der sikrede eller dennes familie har vesentlig eierinteresse. Ansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget framdriftsmotor, båt, vannjet, vannscooter, luftfartøy, eller registrert trav- eller galopphest som trenes for eller deltar i løp. Likevel erstattes ansvar som eier, fører eller bruker av<ul style="list-style-type: none"> rullestol, selvgående gressklipper, snøfreser, små elektriske kjøretøy med vekt inntil 70 kg inkludert batterier og lignende som ikke kan oppnå en hastighet over 20 km/t El-sykkel som ikke kan oppnå hastighet over 25 km/t hangglider/paraglider uten motor fritidsbåt med lengde til og med 14 fot og åhengsmotor til og med 10 HK, kano, kajakk seilbrett/surfbrett modellfly Ansvar for skade på ting oppstått ved maskingravings-, sprengnings-, pelings- eller rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Likevel erstattes sikredes ansvar i egenskap av byggherre for bygg under oppføring på den forsikrede eiendom. Det objektive foreldreansvaret for barns skadeforvoldelse, jf. skadeserstatningslovens § 1-2, nr. 2. Ansvar i yrke eller erverv. Likevel erstattes ansvar i forbindelse med ervervsrelatert drift på landbrukseiendom, såfremt dette er landbruksvirksomhet som ikke overstiger en årlig omsetning på 100 000 kroner.

Fremtind

- Ansvar for skade som sikrede har voldt forsettlig, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 4-14.
- Ansvar ved forurensning dersom årsaken til forurensningen ikke er tilfeldig og plutselig.
- Ansvar ved overføring av smittsom sykdom.
- Styreansvar.

For ansvar knyttet til dekningen for innbo og reiseforsikring:

- Ansvar som eier av fast eiendom

3.2 Hvilke skader som erstattes

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Personskade, det vil si død, skade eller sykdom som er påført en person. • Tingskade, det vil si løsøre, dyr eller fast eiendom som er tapt eller påført fysisk skade. • Økonomisk tap som følge av den fysiske skaden. <p>Skaden må være konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, regnes som ett skadetilfelle, og relateres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.</p>	

4. Erstatningsregler for ansvar

4.1 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes så raskt som mulig. Ved erstatningskrav mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- å møte ved forhandlinger eller rettergang

Uten selskapets godkjenning må sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

4.2 Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet

- å utrede om det foreligger erstatningsansvar
- å forhandle med skadelidte
- å føre saken for domstolene om nødvendig

Selskapets egne kostnader i forbindelse med saken kommer i tillegg til forsikringssummen.

Utgifter til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand som er valgt eller godkjent betales av selskapet.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles kostnadene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er selskapet villig til å inngå forlik i saken eller betale kravet innenfor forsikringssummen, betaler selskapet ikke videre utgifter ved saken.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Framsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede så raskt som mulig og holde sikrede underrettet om videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelse overfor skadelidte binder ikke sikrede.

- Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel erstattes sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt.
- Ekspropriasjonssak eller skjønnsak hvor sikrede søker å tilegne seg rettighet over annen eiendom.
- Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel erstattes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. Utgifter til advokat under forvaltningsbehandlingen erstattes ikke.
- Tvist i saker om personskade, hvis ikke motpart eller dennes forsikringsselskap skriftlig har avslått å erstatte sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk

	bistand. Likevel erstattes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor saksomkostningsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til tvistelovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift. <ul style="list-style-type: none"> • Tvist om oppholdstillatelse i Norden.
--	---

5. Egenandel

- I erstatningsoppjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller vilkårene.
- Skal erstatningen avkortet/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.
- Har sikrede flere forsikrede ting som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes kun den høyeste egenandelen. Rettshjelp er ikke omfattet av denne bestemmelsen.
- Ved skader der aldersfradrag overstiger avtalt egenandel, trekkes kun fradrag. Utgjør fradraget mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.

Naturskade

Vilkårs id: FFE-001.001-004 av 01.01.2020

1. Hva forsikringen omfatter

1.1	
Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Brannforsikrede objekter i Norge. • Når forsikret bygning er et våningshus, bolighus eller fritidshus erstattes tomt, hage, hageanlegg og gårdsplass oppad til 5 mål rundt forsikret bygning. I tillegg omfattes den del av vei som ligger innenfor avgrensningen som angitt over. For øvrige bygninger omfattes kun utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang i tillegg til bygning. • Er et brannforsikret bolighus eller fritidshus skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, skal forsikringsselskapet erstatte tomtens omsetningsverdi før skaden. Erstatningen er oppad begrenset til verdi tilsvarende fem dekar. Det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus skal dessuten erstattes som om de var totalskadet. Er grunnen under et brannforsikret bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av en naturulykke, gjelder tilsvarende selv om huset ikke er skadet. • Nødvendige redningsutgifter erstattes inntil gjenoppføringsprisen når forsikret objekt er skadd eller direkte truet ved utløst naturulykke. Andre gjenstander enn bygning erstattes med gjenanskaffelseprisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Produksjonsskog, avling på rot, dyrket mark, beite og utmark, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og gjenstander i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen. Selskapet erstatter likevel naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge. • Gjenstander som det ikke er naturlig å brannforsikre, for eksempel bruer, klopper, moloer, stein- og betongbrygger, damanlegg, tunneler og lignende. • Flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkludert feste på land. • Byggverk eller gjenstander i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder. • Antenner, skilt, markiser og lignende. • Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre erstattes ikke.

2. Hvilke skader som erstattes

2.1	
Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> • Skader som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. § 1 i Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.	<ul style="list-style-type: none"> • Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang. • Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte og lignende.

3. Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, erstattes bygningen som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

Fremtind

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for ikke å ha forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, vedkommende sin mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last. Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen. Overskrids denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

I stedet for å erstatte tomt og bygninger kan forsikringsselskapet velge å sikre eiendommen, forutsatt at den sikrede samtykker skriftlig. Sikringstiltakene må gi så god beskyttelse mot ny naturskade at eieren kan få tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging på skadestedet. Forsikringsselskapet skal dekke utgiftene til sikringstiltakene og sørge for ettersyn og vedlikehold.

4. Statens naturskadeordning

Sikrede eller selskapet kan forelegge spørsmål om det foreligger en naturskade, betingelser for nedsettelse eller nektelse av erstatning med videre for Statens naturskadeordning. Vedtak fra Statens naturskadeordning kan ikke påklages.